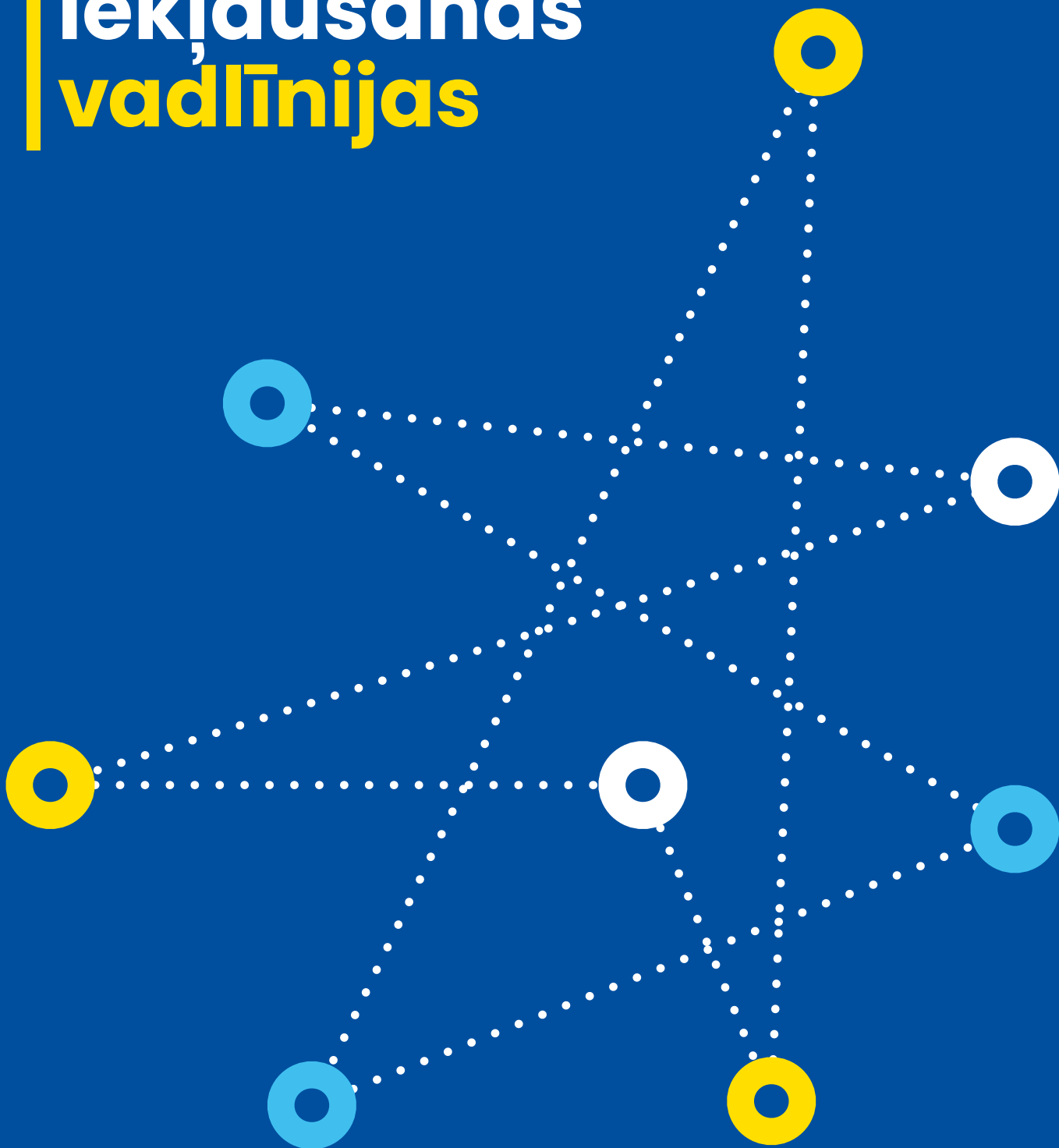

Digitālās iekļaušanas vadlīnijas

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

ECAS Brisele, 2024. gada aprīlis

ELISA LIRONI

Programme Director – European Democracy, ECAS

SILVIA DEMOFONTI

Accessibility and Equity Manager, ECAS

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

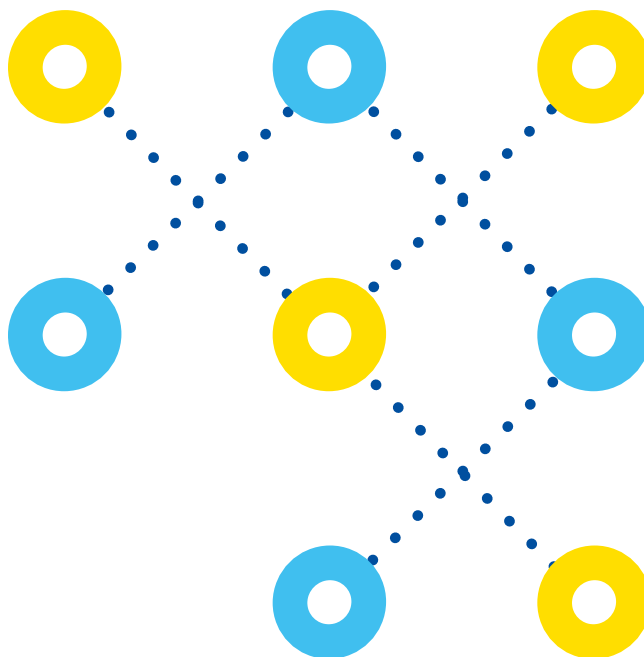
„Finansē Eiropas Savienība. Tomēr paustie viedokļi un skatījumi ir tikai autora(-u) viedokļi un ne vienmēr atspoguļo Eiropas Savienības vai EACEA viedokli. Ne Eiropas Savienība, ne piešķirēja iestāde nav atbildīga par tiem.”

Saturs

1. DIGITĀLĀS IEKĻĀUŠANAS VADLĪNIJAS	03
1.1. Infrastruktūras prasības:	
Resursi, drošība un dizains	06
1.2. Atbalstoša ekosistēma: palīgpakalpojumi, izglītības iniciatīvas, komunikācijas kampaņas	10

1.

Digitālās iekļaušanas vadlīnijas

Pilsoniskās sabiedrības konvencija par Eiropas nākotni, ko 2021. gadā ierosināja Eiropas pilsoniskā sabiedrība, apvienoja 82 Eiropas tīklus un platformas ar vēlētājiem visā Eiropā, lai iesaistītos konferencē par Eiropas nākotni un uzraudzītu tās demokrātisko darbību. Kā Digitālās transformācijas klastera priekšsēdētājs Eiropas Pilsoņu rīcības dienests (ECAS) tieši vai ar savu tīklu starpniecību aicināja piedalīties aptuveni 1200 pilsoniskās sabiedrības organizāciju (PSO) visā ES, lai izveidotu pilsoniskās sabiedrības programmu par digitālo pārveidi nākamajiem pieciem gadiem¹.

Pamatojoties uz šiem ieteikumiem par digitālo pārveidi, kas saņemti no PSO, 2022. un 2023. gadā ECAS rīkoja koprades pasākumus, lai apkopotu papildu idejas lielākai digitālajai iekļaušanai Eiropā no plaša ieinteresēto personu loka 10 valstīs: Īrijā, Portugālē, Latvijā, Luksemburgā, Beļģijā, Vācijā, Grieķijā, Itālijā, Horvātijā un Bulgārijā. Dalībnieki bija pilsoņu, ekspertu, politikas veidotāju un NVO pārstāvju grupa, kuriem bija iespēja vairāk iedziļināties digitālās demokrātijas, digitālās ekonomikas, digitālo

¹ Pilns ziņojums par pilsoniskās sabiedrības ieteikumiem un digitālās integrācijas pamatnostādņēm - <https://ecas.org/wp-content/uploads/2024/10/ECAS-Digital-Inclusion-Guidelines-1022.pdf>

garantiju, digitālo tiesību un digitālās izglītības tēmās. Lai izskaidrotu ES līmeni, ECAS iepazīstināja dalībniekus ar šiem jēdzieniem un valstu eksperti sniedza komentārus, lai sniegtu pārskatu un kontekstu vietējā līmenī.

Šo kopradīšanas pasākumu pirmajā daļā dalībniekiem bija iespēja iepazīties ar integrācijas problēmām un galvenajiem pilsoniskās sabiedrības organizāciju ieteikumiem katrā jomā, kā arī tika sniegta informācija par attiecīgo ES digitālo politiku un pašreizējām debatēm.

Otrajā daļā mēs aicinājām dalībniekus atbildēt uz virkni jautājumu, kas izraisīja diskusijas par pilsoniskās sabiedrības ieteikumiem, un viņi atbildēja ar savu ieguldījumu, galvenokārt par digitālo iekļaušanu, daloties ikdienas pieredzē ar digitālajām tehnoloģijām un jautājumiem, ar kuriem viņi saskaras kā interneta lietotāji. Dalībnieki sniedza savus ieteikumus par ES digitalizācijas procesu, lai tajā iekļautu visus ES pilsoņus, īpašu uzmanību pievēršot tiem, kas ir digitāli atstumti, marginalizēti un nepietiekami pārstāvēti.

Jautājumi, kas tika uzdoti dalībniekiem visos pasākumos (un/vai pirms tiem), nodrošināja salīdzinošus rezultātus iesaistīto valstu starpā. Tie paši jautājumi tika atkārtoti visās 10 dalībvalstīs, ļaujot salīdzināt un analizēt dalībnieku ieguldījumu. Lai efektīvāk sadarbotos ar dalībniekiem dalībvalstīs, kuriem var rasties grūtības saistībā ar angļu valodu, dažos gadījumos anketa tika tulkota vietējā valodā un/vai pasākums tika īstenots vietējā valodā (piemēram, tā bija Horvātijas, Itālijas un Bulgārijas 2023. gada pasākumu gadījumā). Tomēr visos pasākumos dalībnieki tika arī aicināti piedalīties atvērto jautājumu risināšanā savā valodā, ja tas ir nepieciešams vai vēlams, lai atvieglotu iesaistīšanos un nodrošinātu pieejamību. ECAS un partnerorganizācijas koncentrējās uz dažādu grupu iesaistīšanu koprades procesā. Iekļaujoša dalībnieku pieņemšana darbā ļāva ES mēroga centieniem pārstāvēt plašu ES pilsoņu loku. Daži piemēri bija pasākumi Luksemburgā (gados vecāki iedzīvotāji), Itālijā (jaunāki iedzīvotāji), Vācijā (migranti), Grieķijā (vietējās pilsoniskās sabiedrības organizāciju pārstāvji un brīvprātīgie) un Īrijā (sievietes), kur ievērojama daļa dalībnieku bija no neaizsargātām un sociāli un/vai digitāli atstumtām grupām. Turklāt ECAS un vietējie organizētāji kā vieslektoros aicināja sievietes (ekspertus, pilsoniskās sabiedrības organizāciju pārstāvjus un politikas veidotājus), lai veicinātu viņu pamanāmību un iespējas informācijas un komunikācijas tehnoloģiju jomā.

Dalībvalstu kopējā pieredze digitālās pārveides problēmu risināšanā parādīja, ka ir vajadzīga stingrāka politikas intervence valstu un ES līmenī, lai nodrošinātu, ka digitālā pāreja ir iekļaujošs process, kas nevienu neatstāj novārtā. Nākamajā apakšnodaļā mēs iepazīstinām ar vadlīnijām lielākai digitālajai iekļautībai Eiropā, pamatojoties uz dalībnieku ieteikumiem, kas apkopoti divās plašās jomās:

Infrastrukturā prasības un ekosistēmas atbalstīšana.

Infrastruktūras prasības: resursi, drošība un dizains

Infrastruktūras prasības attiecas uz resursiem un procesiem, kas nodrošina pieejamu tiešsaistes pakalpojumu dizainu, un drošības nodrošināšanai nepieciešamos pasākumus.

Attiecībā uz identificētajiem resursiem, kas nodrošinātu pieejamu tiešsaistes pakalpojumu dizainu, visbiežāk sniegtie dalībnieku ieteikumi ir šādi:

- ✓ **Visiem pieejama piekļuve bezmaksas ātrgaitas internetam;**
Labas kvalitātes interneta savienojumam jābūt sabiedrības interesēs. Sabiedriskajās telpās vajadzētu būt pieejamam bezmaksas interneta savienojumam un ierīcēm.
- ✓ **Regulāras revīzijas, kurās izvērtē tīmekļa vietņu, tiešsaistes pakalpojumu un jauno funkciju satura pieejamību;**
Informācijai jābūt viegli atrodamai, un ir jābūt iekšējām saitēm, kas ļauj lietotājiem piekļūt sev vajadzīgajam no dažādām tīmekļa vietņu/lietotņu daļām. Navigācija ir jāpadara pēc iespējas intuitīvāka lietotājiem ar dažādu zināšanu līmeni par tēmu, kuru viņi meklē.
- ✓ **Vienkārša un kodolīga informācija, kas pieejama valsts pārvaldes iestāžu, banku, veselības aprūpes sistēmu u.c. tīmekļa vietnēs;**
Informācijai un rīkiem (lietotnēm, platformām, autentifikācijas sistēmām u. c.) jābūt vienkāršotā formātā un valodā, lai atvieglotu navigāciju (izvairīties no birokrātiskas un/vai tehniskas valodas, nodrošināt glosārijus), un tajos jāiekļauj tulkojumi valodās, kurās runā nacionālās lingvistiskās minoritātes un citi, kam tā nav dzimtā valoda.

Regulāra attēlotās informācijas atjaunināšana, procesu optimizācija un ātra kļūdu labošana;

Valsts pārvaldes iestāžu tīmekļa vietnes un lietotnes būtu regulāri jāpārbauda, ņemot vērā servera kļūmes un vispārējās navigācijas problēmas.

Dalībnieki arī dalījās savā neapmierinātībā ar to, ka valsts pārvaldes iestāžu e-pakalpojumi nav pilnībā pieejami tiešsaistē, kas atceļ šādu pakalpojumu priekšrocības kopumā. Piemēram, dažos gadījumos, pilsoņiem joprojām ir pienākums iesniegt iepriekš tiešsaistē lejupielādētos dokumentus personīgi pārvaldes iestādēs, vai otrādi, dokumenti var būt jāpieprasa personīgi, bet tos var parakstīt un nosūtīt atpakaļ pa e-pastu.

Specializēts personāls tīmekļa vietnes lietotāju atbalstam;

Specializēts personāls (tērzēšanas lodziņi / BUJ sadaļas / palīdzības dienesti / fiziskie biroji) digitālajiem valdības pakalpojumiem (un citiem pakalpojumiem, piemēram, bankām un veselības aprūpes sistēmai), lai atbalstītu iedzīvotājus.

Nav automātiski ģenerētas atbildes, cilvēku operatoru pieejamība. Atbalsta formātus, kas pielāgoti konkrētu iedzīvotāju vajadzībām, jo īpaši neaizsargātām grupām.

Pārejot pie prasībām, kas attiecas uz vietnes dizainu, dalībnieki ierosināja:

Izstrādāt sadarbības un augšupējos procesus, kas nodrošinās uz lietotāju orientētu tiešsaistes platformu dizainu;

Ar augstiem kvalitātes standartiem – vienlīdzīgi ar privātā uzņēmuma sniegto tiešsaistes pakalpojumu standartiem.

Izstrādes procesā jāiekļauj dažādi lietotāju profili;

Sākot no vietējiem digitālajiem lietotājiem līdz personām ar noteiktām ievainojamībām, piemēram, cilvēkiem ar redzes traucējumiem, dzirdes

traucējumiem, vecākiem iedzīvotājiem un bērniem. Izstrādes procesā būtu jāiekļauj katra mērķauditorija, jo īpaši nepietiekami pārstāvētas un digitāli atstumtas grupas.

Vienkāršota informācijas struktūra;

Valdības pakalpojumiem jābūt mobilo lietotņu versijām;

Daži apgalvoja pretējo – ka tiek zaudēta kontrole pār pilsoņiem vajadzīgo lietotņu skaitu. Tāpēc pakalpojumu sniedzējiem būtu jāmeklē līdzsvars daudzfunkcionālās lietotnēs ar viegli atrodamām funkcijām.

Saderība ar ekrāna lasītājiem un ievērojot pieejamības vadlīnijas;

Fonta lieluma palielināšanas iespēja – lietotāja režīma dažādošana, pamatojoties uz to, vai tas ir vecāks cilvēks, persona ar invaliditāti, utt. Kopumā nodrošināt pieejamības noteikumus gados vecākiem iedzīvotājiem, cilvēkiem ar invaliditāti, trūcīgiem cilvēkiem un citām neaizsargātām grupām (piemēram, lauku apvidu iedzīvotājiem, cilvēkiem ar zemāku izglītības līmeni).

Vienota pierakstīšanās ar savstarpēji saistītiem valdības dienestiem;

Vienas pieturas aģentūra vairumam valsts pārvaldes tiešsaistes pakalpojumu, lai vienkāršotu piekļuvi informācijai un saziņai dažādās jomās. Kopumā ir jāizvairās no publisko tiešsaistes pakalpojumu sadrumstalotības.

Privātumam ir jābūt galvenajam mērķim;

Aizsargāt pret draudiem, kas izriet no mākslīgā intelekta.

Dalībnieki pauda bažas par mākslīgo intelektu un to, kā tas var radīt turpmāku diskrimināciju un apdraudēt ES pilsoņu tiesības. Dalībnieki aicināja ieviest stingrākus noteikumus un noteikumus attiecībā uz algoritmu caurskatāmību. Cilvēku uzraudzība bija atkārtots pieprasījums visās aptaujātajās valstīs.

Dalībnieki arī uzsvēra nepieciešamību iekļaut marginalizētās un nepietiekami pārstāvētās grupas plānošanas un uzraudzības procesā.

Visbeidzot, lai nodrošinātu drošību, dalībnieki iesaka:

Noteikt par prioritāti kiberdrošību, lai stiprinātu iedzīvotāju uzticēšanos digitālajiem rīkiem;

Dalībnieki ierosināja, ka drošības pasākumu un sankciju stiprināšana par datu ļaunprātīgu izmantošanu palīdzētu viņiem justies aizsargātiem pret draudiem, pārvietojoties tiešsaistē. Viņi arī ieteica rīkoties preventīvi, un ne tikai pēc „kaitējuma nodarīšanas” – dalībnieki minēja aktuālos valsts dienestu drošības pārkāpumu gadījumus savā valstī.

Drošību nedrīkst nodrošināt uz privātuma un demokrātijas principu rēķina;

Digitālo tehnoloģiju potenciāla izmantošana sabiedrības drošībai nedrīkst kaitēt pilsoņu pamattiesībām. Arī tādas tehnoloģijas kā sejas atpazīšana ir saistītas ar aizspriedumiem un diskrimināciju, tādējādi vēl vairāk palielinot marginalizāciju un nevienlīdzību.

Vienkārša un kodolīga rakstiska informācija par to, kā dati tiek glabāti, kādam nolūkam(-iem) un vai tie tiks sniegti trešajām personām.

Lai vairotu iedzīvotāju uzticēšanos digitālajām tehnoloģijām, datu apmaiņai tiešsaistē ir jāatbilst noteikumiem un nolikumiem par daudziem aspektiem, sākot ar lietotājiem sniegtās informācijas skaidrību un beidzot ar ierobežojumiem attiecībā uz to, kā, kāpēc, kad un ar ko dati tiks kopīgoti. Dalībnieku ieteikumos tika atkārtoti uzsvērtā nepieciešamība nodrošināt caurskatāmību tiešsaistes platformās, tīmekļa vietnēs un pakalpojumos. Dalībnieki paziņoja, ka lielākoties nezina, kas notiek ar viņu datiem tiešsaistē, un tas rada bažas. Noteikumu un nosacījumu pieņemšana bieži tiek panākta ar atkāpšanās sajūtu pirms sarežģītiem un gariem tekstiem vai no tās pilnībā izvairās nenoteiktības vai baiļu dēļ. Tajā pašā laikā daži dalībnieki brīdināja, ka cilvēki var par zemu novērtēt riskus, jo viņi neapzinās vai viņiem trūkst izpratnes, kas var novest pie iespējamiem draudiem viņu un citu personu drošībai tiešsaistē.

1.2

Atbalstoša ekosistēma: palīgpakalpojumi, izglītības iniciatīvas, komunikācijas kampaņas

Atbalsta ekosistēma nodrošinās, ka sociāli atstumtām grupām ir vajadzīgā palīdzība, lai tās varētu orientēties digitālajā pasaulē un attīstīt savas digitālās kompetences kā pilntiesīgi pilsoņi. To var apkopot trīs plašās sabiedrības rīcības jomās: palīgpakalpojumi, izglītības iniciatīvas un komunikācijas kampaņas.

Pēc dalībnieku domām, visos ģeogrāfiskajos reģionos ir jānodrošina vairāk palīdzības pakalpojumu, kas palīdzēs cilvēkiem no dažādām vidēm izmantot digitālos rīkus, iepazīties ar tiem un vēlākā posmā izmantot šādu rīku transformācijas vērtību visos viņu ikdienas dzīves aspektos.

Fiziskās telpas;

Iniciatīvām, kuru mērķis ir izveidot digitāli atstumtai ekosistēmai labvēlīgu vidi, būtu jānodrošina fiziska telpa. Droša telpa, kurā cilvēki var atrast digitālo līdzekļu lietošanas prasmes un digitālo veselības apmācību, saņemt digitālo palīdzību klātienē un sajust, ka viņiem ir droša vide, lai attīstītu savas digitālās darbības (pilsoniskās aktivitātes, patērētāju aktivitātes, mācību un attīstības pasākumi).

Mērķorientēta atbalsta ekosistēma būtu jāpielāgo trūcīgo cilvēku vajadzībām un citām neaizsargātām grupām;

Esošajiem trūcīgo iedzīvotāju centriem būtu jānodrošina ne tikai tehnoloģiskie instrumenti un Wi-Fi piekļuve, bet arī digitālās izglītības iegūšanas iespējas. Dalībnieki ierosināja, ka pansionātiem un veco ļaužu pansionātiem un citām vecāka gadagājuma iedzīvotāju ērtībām būtu arī

jāpiedāvā iespējas piekļūt tehnoloģiskajām ierīcēm un internetam, kā arī iegūt digitālo izglītību.

Finansējums PSO, kas var atbalstīt neaizsargāto grupu digitālo iekļaušanu.

Pilsoniskās sabiedrības organizācijas ir vispiemērotākie dalībnieki, kas uzsāk un vada digitālās integrācijas pasākumus un kampaņas, ņemot vērā to tiešo pieredzi, kas gūta, iesaistoties neaizsargātām grupām, uz klausot viņu vajadzības un pielāgojot programmas, kas reaģē uz tām ar praktisku un augšupēju pieeju. Arī pilsoniskās sabiedrības organizācijām vajadzētu būt pirmajiem sarunu partneriem valdībām, kas plāno izstrādāt politiku un programmas, kas nepalielina digitālo plaisu vai nerada jaunu nevienlīdzību, izmantojot digitālās tehnoloģijas.

Dalībnieki sniedza ieteikumus par izglītības iniciatīvu izstrādi, kas šobrīd pēc viņu domām ir ierobežotas kvantitatē, nav pietiekami pieejamas un kopumā sabiedrībai nav labi zināmas.

Holistiskāka pieeja digitālajai pratībai, kas būtu jāpapildina ar citām pratības jomām (finanšpratība, pilsoniskā pratība, kiberdrošības pratība, patērētājpratība);

Tas ir visefektīvākais veids, kā integrēt dažādus digitālos rīkus iedzīvotāju ikdienas dzīvē. Pieaugošajai pratībai būtu arī jābūt vērstai uz to, lai vairotu lietotāju uzticēšanos drošības apdraudējumu, naida izpausmju un dezinformācijas identificēšanai tiešsaistē. Digitālo prasmju apguves programmās būtu jāņem vērā digitāli atstumto un neaizsargāto grupu, piemēram, gados vecāku iedzīvotāju, bērnu un jauniešu, sociāli un ekonomiski nelabvēlīgā situācijā esošo cilvēku, cilvēku ar invaliditāti, cilvēku ar zemāku izglītības līmeni īpašās vajadzības. Dalībnieki arī ierosināja izstrādāt digitālās pratības apguves programmas valsts iestāžu un pārvaldes iestāžu darbiniekiem, visu līmeņu skolotājiem un uzņēmējiem (MVU).

Tiešsaistes „ugunsgrēka trauksmes” treniņi, piemēram, reālu pikšķerēšanas testu nosūtīšana uz pilsoņu e-pastiem;

Šī ir apmācības prakse, ko bieži izmanto lielās korporācijās, lai apmācītu savus darbiniekus par ļaunprātīgu personu izmantotajiem maldināšanas paņēmieniem. Pikšķerēšanas e-pasta ziņojumu mērķis ir izgūt konkrētu informāciju un panākt, lai saņēmēji lejupielādētu ļaunprogrammatūru. Uzņēmumi atdarina šādus e-pastus un uzskaita reizes, cik šādi uzbrukumi tiek ignorēti, kas noved pie spēles veida pieejas. Tas ne tikai apmācīs saņēmējus atpazīt potenciālos draudus, bet arī uzturēs to trauksmes līmeni augstu pret potenciāli ļaunprātīgiem e-pasta ziņojumiem.

Finanšu digitālo līdzekļu lietotprasmī vajadzētu vērst uz izvairīšanos no krāpšanas;

Pikšķerēšanas, viltus reklāmu, ļaunprātīgu nodomu noteikšana kopumā un drošības pamatprasmju kopuma izstrāde ir ne tikai daļa no medijpratības un kibernetikas drošības, bet arī būtiska vajadzība pēc pietiekami izglītotiem iedzīvotājiem.

Iepazīstināt ar medijpratību formālajā izglītībā, sākot jau no skolas, un diskutēt par to plašsaziņas līdzekļos;

Ieviest digitālo pratību obligātajās skolu mācību programmās, sākot jau no agras bērnības. Šīm iniciatīvām jābūt ne tikai sporādiskām un dažu skolotāju labās gribas virzītām, bet drīzāk gan valsts līmeņa strukturētas plānošanas rezultātam, kas vispirms jāattiecinā uz skolotāju apmācību un pēc tam jāsasniedz arī skolēni.

Atzīstot mūžizglītības nozīmi;

Apmācību programmas pieaugušajiem būtu jāīsteno vietējos centros. Saskaņā ar salīdzinošo analīzi NVO un valsts iestādēm būtu jāvada šādas iniciatīvas, galveno uzmanību pievēršot bezmaksas, konkrētām grupām paredzētām un pieejamām apmācības iespējām. Tādējādi šādām struktūrām būtu jāpiešķir lielāks finansiālais atbalsts, lai tās varētu izstrādāt un izvērst augstas kvalitātes apmācību visiem pilsoņiem, kuriem tā varētu būt vajadzīga. Tajā pašā laikā vairums dalībnieku apgalvoja, ka, ja nepieciešama palīdzība, lai pārvietotos digitālajā pasaulē, viņi vēršas pie drauga vai ģimenes locekļa, lai saņemtu atbalstu. Tādējādi ES iedzīvotāju vidū būtu

jāpalielina uzticība un informētība par valsts un/vai ES finansētajiem resursiem. Dalībnieki ierosināja izmantot stimulus, lai mudinātu iedzīvotājus piedalīties mācībuursos (piemēram, iekļaut šādu apmācību darba laikā darbiniekiem, piešķirt nodokļu atvieglojumus vai cita veida atlīdzību).

Visām digitālās izglītības iespējām jāatbilst tīmekļa satura pieejamības pamatnostādņem (WCAG) 2.2.

Apmācību sniedzējiem būtu jāsadarbjas ar organizācijām, kas jau darbojas šajā jomā.

Jaunas komunikācijas pieejas ierosināšana bija vēl viens temats, kas atkārtos visās fokusa jomās visās iesaistītajās dalībvalstīs.

Mērķtiecīgas komunikācijas kampaņas, lai veicinātu e-līdzdalības rīkus;

Lai uzlabotu iedzīvotāju digitālo prātību, pakalpojumu sniedzējiem un valdībām būtu jāizstrādā mērķtiecīgas komunikācijas kampaņas un izglītojošas iniciatīvas valdības un e-līdzdalības rīkiem, kā arī kopumā par iedzīvotāju iespēju nozīmi digitalizācijas procesā. Lai maksimāli palielinātu to ietekmi, šādām kampaņām un iniciatīvām būtu jābūt mērķētām uz dažādām neaizsargātām grupām, arī viņu valodā (lingvistisko minoritāšu gadījumā), un dažāda veida saziņas kanāliem (tradicionālie plašsaziņas līdzekļi, tiešsaistes platformas, izglītības sistēma, ārējā sadarbība ar PSO un citiem sociālajiem dalībniekiem kā starpniekiem un izplatītājiem). Sabiedrības informēšanas programmās galvenā uzmanība būtu jāpievērš arī to pilsoņu iedrošināšanai un motivēšanai, kuri var neuzticēties tehnoloģijām vai valdības/valsts pārvaldes iestādēm (e-pārvaldes gadījumā). Ir jāpieliek lielākas pūles, lai nodrošinātu, ka pilsoņi var uzticēties savu datu drošībai un ka viņu viedoklis tiek uzklauts, lai īstenotu e-līdzdalības iniciatīvas. Šajā ziņā daži dalībnieki arī lūdza vairāk pūļu pakalpojumu un citas e-līdzdalības iniciatīvas.

Mērķtiecīgas komunikācijas kampaņas par Komisijas darbībām, kas nodrošina pilsoņu datu un privātuma aizsardzību tiešsaistē;

Šis ieteikums vairāk izriet no tā, ka iedzīvotāji apzinājuši digitālās izglītības iespējas, nevis no viņu nepārprotamiem ieteikumiem. Tomēr dalībnieki atkārtoti uzsvēra, cik svarīgi ir apzināties riskus un draudus, kas var rasties, izmantojot digitālās tehnoloģijas, saistībā ar datu aizsardzību, drošību, dezinformāciju, viltus reklāmām un krāpšanu, nepiemērotu vai vardarbīgu saturu, kā arī naida izpausmēm internetā. Tas uzsver nepieciešamību izstrādāt kampaņas, lai palielinātu informētību par debatēm un sasniegumiem šajā jomā ES līmenī.

Izveidot digitālo vēstnieku programmu, kas virzītu mērķtiecīgu kampaņu, lai sasniegtu dažādas neaizsargātās mērķgrupas visā valstī;

Lai radītu labi informētus risinājumus, apkopojiet pašu neaizsargāto grupu reālo pieredzi.

Neaizsargāto grupu pārstāvju tieša iesaistīšana politikas veidošanas procesos un programmu un kampaņu plānošanā ir pirmais solis ceļā uz efektīvu digitālo iekļaušanu. Tie ir visaptveroši ieteikumi, kas saņemti no visu pasākumu dalībniekiem. Lai izstrādātu nākotnes iniciatīvas, kas nevienu neizslēdz, tiem, kas tagad ir digitāli atstumti, ir jāsēž pie galda un viņu balsīm ir jābūt uzklautām.

Digitālās iekļaušanas vadlīnijas

ECAS Brisele, 2024. gada aprīlis

European Citizen Action Service

BeCentral, Cantersteen 12

B-1000 Brisele, Beļģija

✉ info@ecas.org

✂ [@ecas_europe](https://twitter.com/ecas_europe)

f [ecas.europe](https://www.facebook.com/ecas.europe)

in ECAS – Eiropas Pilsoņu rīcības dienests

